

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE
ZA POMURJE

**REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO
 NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V POMURJU**

Verzija 2.2
 (Ažurirano – november 2024)

	Organ	Datum	Podpis odgovorne osebe
Sprejel	Izpostava URSZR Murska Sobota	31.01.2014	_____ Martin Smodiš Vodja izpostave
Obravnaval	Štab Civilne zaščite za Pomurje	Šifra: 846-17/2014-2-DGZR Datum: 31.01.2014	
Izdelal/Skrbnik	Izpostava URSZR Murska Sobota	23.7.2013	_____ Klavdija Lebar-Gerebic

Kazalo:

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI	5
1.1 Uvod	5
1.2 Splošno o boleznih živali	5
1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali	8
1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče	8
1.6 Sklepne ugotovitve	8
2 OBSEG NAČRTOVANJA	10
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	10
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči	12
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	13
3.1 Temeljne podmene načrta	13
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	13
3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali	13
3.3 Uporaba načrta	16
4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	17
4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	17
4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	18
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	19
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	20
5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih bolezni živali	20
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na območju pomurske regije	20
5.3 Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju	22
5.4 Obveščanje splošne javnosti	22
5.5 Obveščanje dežel in županij sosednjih držav	24
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	25
6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	25
6.2 Aktiviranje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč	25
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	26
6.4 Mednarodna pomoč	27
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	28
7.2 Operativno vodenje	30
7.3 Organizacija zvez	31
8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	33
8.1 Zaščitni ukrepi	33
8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi	33
8.1.1.1 Določitev lokacij za zakop ali sežig živalskih trupel	33
8.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel	33
8.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga	34
8.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor	34
8.1.1.5 Vloga pomurske regije pri izvajanju zaščitnih ukrepov	34
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	34
8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali	34
8.2.2 Prva veterinarska pomoč	35
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	36
10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	37

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	38
11.1 Skupne priloge	38
11.2 Posebne priloge	38
11.3 Skupni dodatki	39
11.4 Posebni dodatki	39

ZAP. ŠT.	DOPOLNJENO/AŽURIRANO (POGLAVJE, TOČKA)	DATUM
1.	V poglavju 1.1 je bila upoštevana sprememba Zakona o veterinarstvu, Zakona o veterinarskih merilih skladnosti, Regijske in Državne ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali in dopolnitev ukrepov UVHVVR z načrtom ukrepov ob pojavu vezikularne bolezni prašičev. Dodana je ocena tveganja za posebno nevarne bolezni živali, verzija 1.0.	januar 2016
2.	V poglavju 1.3 je dodan Načrt ukrepov za obvladovanje nenavadnih dogodkov, povezanih s hrano oziroma krmo ter glavni urad UVHVVR je spremenjen v UVHVVR.	januar 2016
3.	V načrtu je ažurirano novo poimenovanje Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) v Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ).	januar 2016
4.	V poglavju 2.1 je bila ažurirana ocena ogroženosti in preglednica 2 (imenovanje stopenj ogroženosti nosilca načrtovanja) skladno z regijsko oceno ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali.	januar 2016
5.	V poglavju 5.2 je ažurirana vsebina in slika 2 (Shema obveščanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali).	januar 2016
6.	V poglavju 6.3 je ažurirana vsebina (2 odstavek).	januar 2016
7.	V poglavju 7.3 je ažurirana vsebina in dodana slika 3 (Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE).	januar 2016
8.	V poglavju 10 je bila dodana in razložena kratica NIJZ.	januar 2016
9.	Upoštevana je sprememba pravnih aktov. Na strani 7 je ažuriran pojav bolezni aviarna influenza in pojav bolezni modrikastega jezika.	november 2022
10.	Ažurirani sta preglednici 3 in 4 ter besedilo v zvezi s tem. Slika 3 je spremenjena.	november 2022
11.	Pri nevladnih organizacijah je dodana humanitarna organizacija EHO podpornica.	november 2022
12.	Drugačno poimenovanje dodatka D - 64 in dodana priloga P - 62.	november 2022
13.	P-457-1 Evidenčni list o vzdrževanju načrta ne obstaja več.	november 2022
14.	V načrtu je ažurirano novo poimenovanje Mednarodne organizacije za zdravje živali (OIE) v Svetovna organizacija za zdravje živali (WOAH).	november 2024
15.	V poglavjih 1.3, 1.4 in 1.6 je ažurirano besedilo.	november 2024
16.	V načrtu je ažurirano novo poimenovanje območja iz »okuženo in ogroženo območje« v »zaščitno in ogroženo območje«	november 2024
17.	V poglavjih 5.1 in 5.3 je ažurirano besedilo.	november 2024
18.	V poglavju 6.3 je ažurirano besedilo v skladu s spremembami Zakona o blagovnih rezervah.	november 2024
19.	V poglavju 7.1 so ažurirane naloge UVHVVR.	november 2024
20.	V poglavju 10 je dodan in razložen pojem zaščitno območje.	november 2024

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Pomurju, verzija 2.0, je nadgradnja Regijskega načrta zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih v Pomurju, verzija 1.0, ki ga je Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: I URSZR Murska Sobota), Ministrstva za obrambo (v nadaljnjem besedilu: MORS) pripravila leta 2005. Načrt je izdelan na podlagi regijske ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali (št. 846-21/2010-3 z dne 21.12.2010, ažirirano meseca maja 2013), in Državno oceno ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, verzija 2.0 (izdelala URSZR št. 8420-6/2015-15 z dne 12.8.2015), Oceno tveganja za posebno nevarne bolezni živali, verzija 1.0 (izdelala UVHVVR št. 3440-2/2015/2 z dne 20.8.2015) ter skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18-ZNorg in 117/22), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – Odločba US in 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18), Zakonom o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22) ter Pravilnikom o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10), splošno zakonodajo, izvedbenimi predpisi in na podlagi izkušenj ob pojavu aviarnе influence pri prostoživečih pticah v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) ter Evropi. V načrtu so upoštevani tudi sklepi z državne vaje »Starošince 2011«.

Pri izdelavi načrta smo upoštevali veterinarsko stroko, zlasti še izvedbene načrte ukrepov ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali: Načrt ukrepov ob pojavu slinavke in parkljevke v RS, Načrt ukrepov ob pojavu klasične prašičje kuge v RS, Načrt ukrepov ob pojavu aviarnе influence v RS, Načrt ukrepov ob pojavu atipične kokoške kuge v RS, Načrt ukrepov ob pojavu bolezni modrikastega jezika v RS in Načrt ukrepov ob pojavu afriške prašičje kuge v RS ter Načrt ukrepov ob pojavu vezikularne bolezni prašičev, ki jih je pripravila Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) in so dostopni na njeni spletni strani.

1.2 Splošno o boleznih živali

Infekcijske bolezni povzročajo različni povzročitelji (bakterije, spirohete, rikecije, virusi in glive). Bolezni, zaradi katerih se izvajajo splošni in posebni preventivni ter drugi ukrepi po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti in Zakonu o veterinarstvu, so razvrščene glede na vrsto povzročitelja ter ukrepe, ki se izvajajo za njihovo preprečevanje in zatiranje. Za razvrstitev se uporablja seznam bolezni iz mednarodnega zoosanitarnega kodeksa Svetovne organizacije za zdravje živali (WOAH). Posebno nevarne bolezni živali so navedene v preglednici 1.

Preglednica 1: Posebno nevarne bolezni živali

Šifra bolezni	Ime bolezni
A010	Slinavka in parkljevka
A020	Vezikluarni stomatitis
A030	Vezikularna bolezen prašičev
A040	Goveja kuga
A050	Kuga drobnice
A060	Pljučna kuga govedi
A070	Vozličasti dermatitis
A080	Mrzlica doline Rift
A090	Bolezen modrikastega jezika
A100	Osepnice ovac in koz
A110	Konjska kuga
A120	Afriška prašičja kuga
A130	Klasična prašičja kuga
A150	Aviarna influenza
A160	Atipična kokošja kuga

Nekatere bolezni pri živalih se pojavljajo redko in v manjšem obsegu, druge pa pogosto in se hitro širijo na večje območje. Bolezni živali se glede na število obolelih pojavljajo:

1. **sporadično** – zboli ena oziroma posamezna žival;
2. **v obliki izbruha** – omejen pojav bolezni, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih živali presega običajno stanje na določenem omejenem območju ali pri skupini posameznikov;
3. **enzootsko (enzootija)** – bolezen se stalno pojavlja v različni jakosti na določenem ožjem območju in nima težnje po širjenju;
4. **epizootsko (epizootija)** – bolezen izbruhne pri večjem številu živali oziroma velikost prizadetega območja presega običajno stanje in predstavlja tveganje za večji del populacije živali in je zato potrebno takojšnje ukrepanje;
5. **panzootsko (panzootija)** – bolezen živali se hitro širi med živalmi na velikem območju in zajame več celin.

1.3 Ogroženost pomurske regije zaradi bolezni živali

Pomurje je tranzitna regija, čez katero poteka glavna tranzitna pot Barcelona – Kijev in s tem živahna mednarodna trgovina z živalmi, živili in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa živalskih kužnih bolezni. Najnevarnejše kužne bolezni se pojavljajo in se širijo tudi v Evropi. Zadnji primer je slinavka in parkljevka v letu 2001, ki se je razširila iz Velike Britanije na celinsko Evropo in je ogrožala tudi našo državo.

V Pomurju so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane živalske kužne bolezni, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (npr. Izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora in izvajanja predpisanih ukrepov. Določeno tveganje za nastanek in razširitev teh bolezni pa obstaja zaradi prenehanja cepljenja proti klasični prašičji kugi.

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje posebno nevarnih bolezni živali imamo v Pomurju vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi UVHVVR. Predpisane ukrepe izvajajo pooblašene veterinarske organizacije in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo veterinarsko inšpekcijo, ki nadzira izvajanje. Podatki o izsledkih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

V Pomurju se je po podatkih UVHVVR v preteklosti pojavila ena večja epizootija:

- tuberkuloza pri prašičih leta 1987 na območju upravne enote Ljutomer. Takrat se je pojavila tudi na območjih UE Domžale, Grosuplje in Krško.

Bili so še manjši izbruhi atipične kokoške kuge leta 1991 in pojav klasične prašičje kuge leta 1992 in nazadnje leta 1996. Leta 2006 se je v naši bližini pojavila aviarna influenza – ptičja gripa, ki jo prenašajo ptice selivke in prizadene perjad. Aviarna influenza se je pojavila znova leta 2017. 5. januarja tega leta je bila namreč potrjena visoko patogeno aviarna influenza (HPAI) pri prostoživečih pticah ter od leta 2020 vsako leto.

Prvi primer bolezni modrikastega jezika (BTV) v RS je bil ugotovljen novembra 2015 in sicer na gospodarstvu z govedom v severovzhodnem delu države (občina Kuzma).

Pristojni organi v Sloveniji (UVHVVR, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS) vsako leto izdelajo **program monitoringa zoonoz in njihovih povzročiteljev** zaradi spremljanja stanja glede zoonoz (nalezljive bolezni živali, ki se prenašajo z živali na ljudi in obratno) ter njihovih povzročiteljev pri živalih, v živilih in pri ljudeh. Program se izvaja vse od leta 2005 in je dostopen na spletni strani UVHVVR.

Program monitoringa zoonoz in povzročiteljev zoonoz obsega sistem zbiranja podatkov za posamezne povzročitelje zoonoz vključno s spremljanjem odpornosti proti protimikrobnim zdravilom, faze v živilski verigi, v kateri se podatki zbirajo, programe cepljenja in druge preventivne ukrepe ter ukrepe v primeru pozitivnih rezultatov, ki so predpisani z zakonodajo, ter sistem obveščanja ob pojavu bolezni oziroma ugotovitvi povzročitelja.

UVHVVR izvaja spremljanje zoonoz in povzročiteljev zoonoz pri živalih ter v živilih živalskega izvora. Spremljanje se izvaja v okviru različnih programov, ki jih pripravi UVHVVR.

Spremljanje tuberkuloze, bruceloze in stekline pri živalih se izvaja po programih, pripravljenih v okviru zdravstvenega varstva živali.

Spremljanje salmonelle v jatah perutnine (matične jate, nesnice, brojlerji in purani) se izvaja na podlagi nacionalnega predpisa in nacionalnih programov nadzora. Vzorčenje izvajajo nosilci živilske dejavnosti in uradni veterinarji UVHVVR.

Spremljanje drugih povzročiteljev zoonoz iz točke A, Priloge I, Direktive 2003/99/EC, ki jih je treba vključiti v spremljanje (povzročitelji trihineloze, povzročitelja ehinokokoze, VTEC, salmonela in kampilobakter), poteka na podlagi obveznega navodila, ki ga pripravi UVHVVR.

UVHVVR izvaja tudi koordinirane programe (temeljne študije) s področja spremljanja povzročiteljev zoonoz, ki jih predpiše Evropska unija.

Za zbiranje podatkov o spremljanju zoonoz in poročanje je odgovoren UVHVVR.

Pomemben dejavnik pri zatiranju in izkoreninjenju bolezni je tudi odstranjevanje ter uničevanje živalskih trupel in živalskih stranskih proizvodov. V Sloveniji imamo trenutno odobren le en

predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija), v katerem se lahko neškodljivo odstranjujejo živalska trupla ter drugi živalski stranski proizvodi.

UVHVVR je v sodelovanju z ministrstvom pristojnim za zdravje in NIJZ pripravila **Načrt ukrepov za obvladovanje nenavadnih dogodkov, povezanih s hrano oziroma krmo**. Dokument opredeljuje postopke sodelovanja vseh pristojnih organov na področju varne hrane in krme ter javnega zdravja, še posebej epidemiološke službe, pri identifikaciji tveganj in obvladovanju nenavadnih dogodkov, ki predstavljajo tveganje.

P - 400	Pregled večjih živinorejskih gospodarstev v pomurski regiji
---------	---

1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo na različnih področjih.

Na primer:

- v živinoreji in živilski industriji: neposredna škoda zaradi poginov, zakola ali usmrtitev živali zaradi ukrepov zatiranja ter izkoreninjanja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih ter živilskih obratov;
- v preskrbi z živilom: prepoved prometa, trgovanja in izvoza živali ter živil;
- na področju zdravja ljudi: širjenje zoonoz pri ljudeh; nevarnost za zdravje ljudi v zvezi z onesnaževanjem okolja;
- na ekonomskem področju: povečani stroški za ugotavljanje, zatiranje in izkoreninjenje teh bolezni.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob izrednem odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) pri pojavu posebno nevarnih bolezni živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES št. 1069/2009) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitev Uredbe (ES št. 1774/2002 v povezavi s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti), zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna.

1.6 Sklepne ugotovitve

Zdravstveno varstvo živali je skrb vseh državljanov Slovenije. Ta skrb ni povezana samo z javnim zdravjem in varnostjo živil, temveč tudi z ekonomskimi stroški, ki jih lahko povzročijo izbruhi bolezni živali.

Podatki o pojavih bolezni živali se mesečno zbirajo na UVHVVR, na podlagi katerih se pripravi mesečno poročilo, ki je dostopno na njeni spletni strani. Poleg tega se podatki o pojavih bolezni vnašajo tudi v informacijski sistem za spremljanje bolezni živali v svetu (WAHIS), v okviru WOA. Glede na zbrane podatke je zdravstveno stanje pri domačih živalih ugodno.

Toda velika gospodarska škoda, ki lahko nastane zaradi pojava posebno nevarnih bolezni živali, zahteva od veterinarske službe, da namenijo svojo pozornost ugotavljanju in

preprečevanju bolezni, kar obsega spremljanje bolezni živali doma in v tujini ter preprečevanje vnosa oziroma širjenja teh bolezni.

Za učinkovito izvajanje nalog so v državi zagotovljeni:

- dobro organizirana, usposobljena in opremljena veterinarska služba;
- učinkovito sodelovanje veterinarske službe z drugimi organi in strokovnimi službami;
- učinkovita preventiva v veterinarstvu;
- usposabljanje imetnikov živali.

Ob pojavu in širjenju posebno nevarnih bolezni živali bo lahko UVHVVR za opravljanje določenih nalog poleg svojih služb potrebovala tudi pomoč sil in sredstev za ZRP ter drugih javnih služb v obliki človeških virov, opreme, mehanizacije, prostorov in komunikacij.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt oziroma dele načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v pomurski regiji izdelajo nosilci načrtovanja:

- regija: Izpostava URSZR Murska Sobota,
- občine: 17 pomurskih občin,
- organizacije (gospodarstva): 7 gospodarstev.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na regijsko oceno ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, verzija 3.0 (št. 846-21/2010-3 z dne 21. 12. 2010, ažirirano meseca maja 2013, januarja 2016 in maja 2021) v povezavi z preglednico 2 in končne uvrstitve nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz preglednice 2 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Preglednica 2: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Zelo majhna	Ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov ter določenih nalog ZRP
2	Majhna	Ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja <i>priporočljivo</i> pa je pripraviti del načrta oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
3	Srednja	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
4	Velika	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, <i>priporočljivo</i> pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti
5	Zelo velika	Potrebno je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti

Nosilcu načrtovanja se lahko obveznosti izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja spremenijo, če se nosilec načrtovanja zaradi bistveno spremenjenih okoliščin (povečanje ali zmanjšanje števila živali, prekinitev delovanja idr.) uvrsti v kateri drugi razred ogroženosti. Podatke o tem, da je prišlo do bistveno spremenjenih okoliščin, zaradi katerih se spremenita razred in stopnja ogroženosti, mora nosilec načrtovanja posredovati nadrejenemu nosilcu načrtovanja (gospodarstvo obvesti občino, občina obvesti izpostavo URSZR in izpostava URSZR obvesti URSZR).

Pri izdelavi načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se občine in regije, ki imajo obveznost iz naslova načrtovanja osredotočijo predvsem na tisto skupino ali skupine živali, ki jih najbolj ogrožajo.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je **državni načrt**. Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je izdelan za pojav več izbruhov bolezni na področju dveh ali več regij.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Pomurju, verzija 2.0 je izdelan za pojav več izbruhov bolezni v več pomurskih občinah. Ker je pomurska regija ogrožena s 5 stopnjo ogroženosti, se izdela regijski načrt v celoti. Izvajanje načrta se skladno z načelom postopnosti dopolnjuje k državnemu načrtu.

Občine lahko pripravijo glede na regijsko oceno ogroženosti načrt oziroma le posamezne dele občinskih načrtov zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, v katerih predvidijo način obveščanja in izvajanja zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP. Izvajanje teh delov načrta se, skladno z načelom postopnosti, dopolnjujejo k regijskemu oziroma državnemu načrtu.

Preglednica 3: Razvrstitev pomurskih občin v razrede ogroženosti po posameznih vrstah živali

Regija	Občina	govedo	prašiči	drobnica	perutnina	Razred ogroženosti občine 2015	Razred ogroženosti občine 2019
POMURSKA	Apače	1	3	1	3	3	3
(27 občin)	Beltinci	1	4	1	1	5	4
	Cankova	2	3	1	1	3	3
	Črenšovci	1	2	1	3	3	3
	Dobrovnik	1	1	1	4	4	4
	Gornja Radgona	3	4	1	1	4	4
	Gornji Petrovci	1	2	2	4	3	4
	Grad	1	2	1	1	2	2
	Hodoš	1	1	1	1	1	1
	Kobilje	1	1	1	1	1	1
	Križevci	3	4	1	4	5	4
	Kuzma	1	1	1	1	2	1
	Lendava	1	1	1	1	3*	1
	Ljutomer	3	5	3	2	5	5
	Moravske Toplice	3	4	2	2	4	4
	Murska Sobota	2	5	1	1	5	5
	Odranci	1	2	1	1	2	2
	Puconci	3	4	1	4	4	4
	Radenci	1	3	1	1	3	3
	Razkrižje	1	1	1	2	2	2
	Rogašovci	1	3	1	1	3	3
	Sveti Jurij	3	4	1	2	4	4
	Šalovci	1	2	1	1	3	2
	Tišina	1	4	1	2	4	4
	Turnišče	1	2	1	2	2	2
	Velika Polana	1	1	1	1	1	1
	Veržej	1	3	1	1	2	3

*Izjeme: v kolikor je občina razvrščena v prvi ali drugi razred ogroženosti in ima na svojem območju večje ali veliko gospodarstvo, ki je razvrščeno v tretji ali višji razred ogroženosti, je občina neposredno uvrščena v tretji razred ogroženosti. Leta 2015 je bila takšna občina Lendava.

Iz preglednice 2 in preglednice 3 izhaja, da pomurski občini Ljutomer in MO Murska Sobota izdelata načrt zaščite in reševanja v celoti. Del načrta zaščite in reševanja pa izdelajo naslednje pomurske občine: Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Križevci, Moravske Toplice, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Tišina in Veržej.

Preglednica 4: Število gospodarstev, uvrščenih v 3., 4. in 5. razred ogroženosti

Vrsta živali	3 razred ogroženosti gospodarstva, občine	4 razred ogroženosti gospodarstva, občine	5 razred ogroženosti gospodarstva, občine
Govedo	▪ Moravske Toplice (Noršinci 62, Martjanci)	-	-
Prašiči	▪ Ljutomer (Cven 107), ▪ Ljutomer (Soboška cesta 55) ▪ Beltinci (Ižakovci 188 (skupina PANVITA))	▪ Murska Sobota (Rakičan, Jezera 49 (skupina PANVITA))	-
Perutnina	▪ Križevci (Bučečovci, Križevci pri Ljutomeru), ▪ Dobrovnik (Dobrovnik 115b, Dobrovnik)	-	-
SKUPAJ	6	1	0

Načrt dejavnosti kot dodatek k državnemu načrtu zaščite in reševanja izdelajo pristojna ministrstva in vladne službe. Pristojni organi in službe občinske uprave po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k regijskim in občinskim načrtom zaščite in reševanja.

Rok za izdelavo in uskladitev načrtov dejavnosti je največ šest mesecev od sprejetja temeljnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali. Enak rok za izdelavo in uskladitev načrtov dejavnosti velja tudi za regijske in občinske načrte zaščite in reševanja.

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, načelo preventive, načelo odgovornosti ter načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev za ZRP.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so:

1. Varstvo pred posledicami pojava posebno nevarnih bolezni živali omogoča v okviru svojih pristojnosti UVHVVR, veterinarske organizacije s koncesijo, ob pojavu zoonoz Nacionalni inštitut za javno zdravje, prebivalci kot posamezniki, prebivalci organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občine, regijski in državni organi skladno s svojimi pristojnostmi.
2. Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali izdela Izpostava URSZR Murska Sobota v sodelovanju z UVHVVR-OE Murska Sobota, pomurskimi občinami ter drugimi pristojnimi organi.
3. Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je izdelan za pojav posebno nevarnih bolezni živali v primeru več izbruhov v več pomurskih občinah, ko je treba poleg javnih ter drugih služb, uporabiti tudi regijske sile in sredstva za ZRP.
4. Prebivalci na okuženem in ogroženem območju morajo biti pravočasno ter objektivno obveščeni o razsežnosti pojava posebno nevarne bolezni živali, o njihovih posledicah, ukrepih in nalogah za zmanjševanje ter njihovo odpravo. Za obveščanje prebivalstva so zadolžene pomurske občine.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali temelji na klasifikaciji dogodka:

1. OBVLADLJIVI DOGODKI:

1a) IZBRUH bolezni na območju POMURSKE REGIJE ali po EN IZBRUH na območju VEČ REGIJ

Izbruh obvladujejo veterinarske službe. Pri izvajanju ukrepov na okuženem (vsaj 3 km velik polmer) in ogroženem območju (vsaj 10 km velik polmer) pomagajo javne službe občine pod nadzorom veterinarskih služb. **Občinske sile in sredstva ZRP** so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju občinskega načrta se občinske sile in sredstva ZRP uporabijo za nadzor in obvladovanje izbruha bolezni v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje občinski poveljnik CZ v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB).

1b) VEČ IZBRUHOV bolezni v več pomurskih občinah na območju POMURSKE REGIJE:

Izbruh obvladujejo veterinarske službe ob pomoči strokovnih služb in javnih služb občin. **Regijske sile in sredstva ZRP** so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju regijskega načrta se poleg občinskih sil in sredstev ZRP uporabijo tudi regijske sile ter sredstva ZRP za nadzor ter obvladovanje izbruha bolezni v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ za Pomurje v sodelovanju z UVHVVR (LSNB).

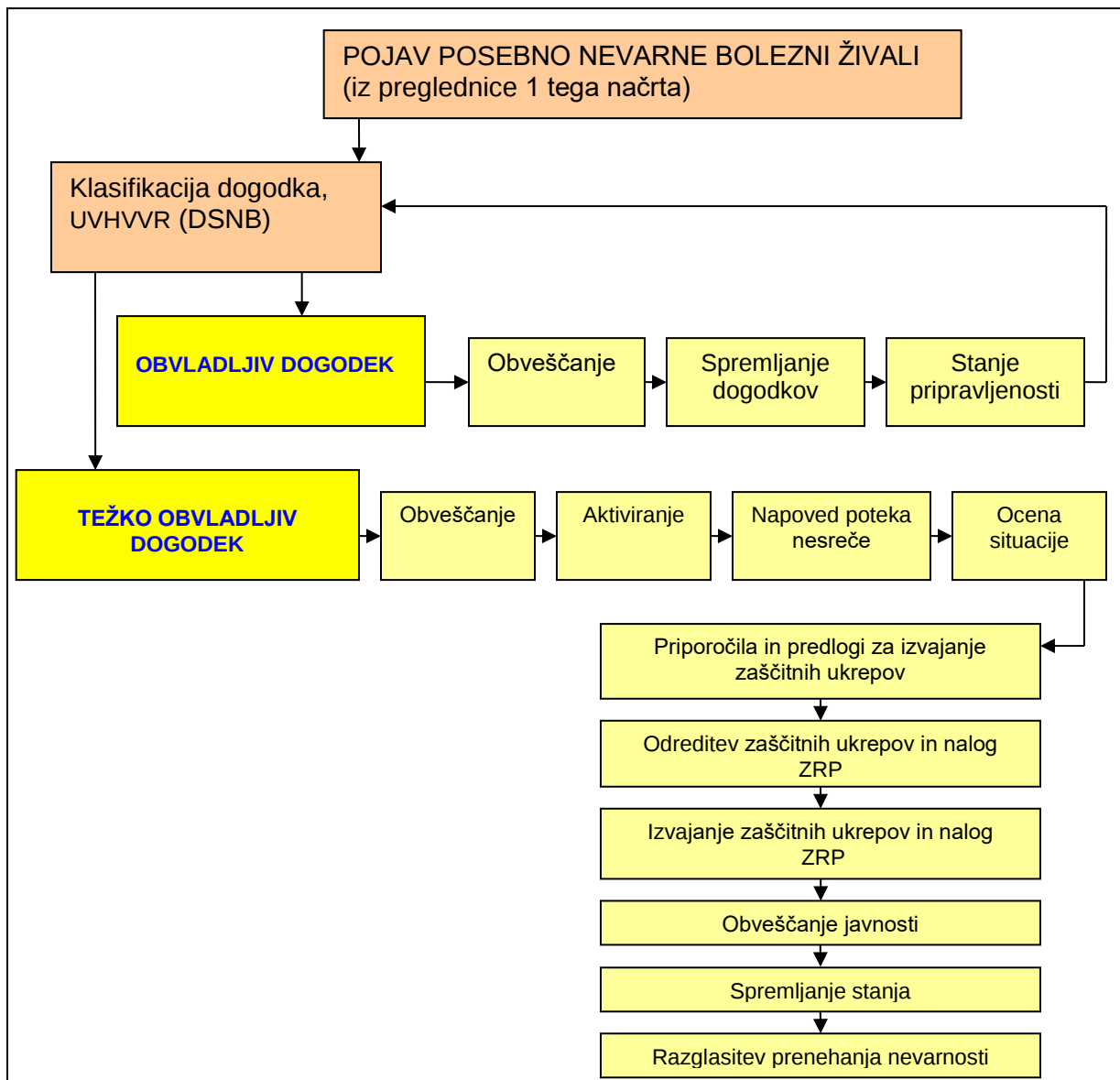
UVHVVR (DSNB) lahko da po strokovni presoji pobudo o vključitvi enot in služb Slovenske vojske. Predlog za aktiviranje in uporabo Slovenske vojske lahko vloži župan, poveljnik CZ

občine oziroma njegov namestnik ter poveljnik CZ za Pomurje ali njegov namestnik in ga posreduje poveljniku CZ RS ali njegovemu namestniku. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo.

2. TEŽKO OBVLADLJIVI DOGODKI:

2a) VEČ IZBRUHOV bolezni na območju DVEH ali VEČ REGIJ: Za obvladovanje izbruhov je poleg veterinarskih, strokovnih in javnih služb potrebno uporabiti tudi občinske, regijske in državne sile ter sredstva za ZRP v sodelovanju z UVHVVR (DSNB). Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ RS v sodelovanju z UVHVVR (DSNB).

Poveljnik CZ RS lahko na pobudo UVHVVR (DSNB) ali na podlagi lastne odločitve predlaga vključitev in uporabo enot in služb SV. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo.

Slika 1: Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih bolezni pri živalih

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se praviloma aktivira, ko je več izbruhov bolezni v več pomurskih občinah.

Ko se aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, so aktivirani tudi že občinski načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja ter posamezni načrti organizacij na prizadetem območju, na katerem se je pojavila posebno nevarna bolezen živali.

Odločitev o aktiviranju regijskega načrta sprejme poveljnik CZ za Pomurje s sklepom.

<i>D - 19</i>	<i>Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči</i>
<i>D - 20</i>	<i>Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP</i>

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Organi pomurske regije

- Izpostava URSZR Murska Sobota
- Policijska uprava Murska Sobota
- UVHVVR – Območni urad Murska sobota
- Inšpekcijske službe

P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
--------	--

4.1.2 Regijske sile za zaščito, reševanje in pomoč

Dolžnostne sile »Civilna zaščita«

➤ Organi Civilne zaščite

- Poveljnik CZ za Pomurje
- Namestnik poveljnika CZ za Pomurje
- Štab CZ za Pomurje

P- 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P- 53	Seznam odgovornih oseb za ZRP po občinah

➤ Enote in službe Civilne zaščite

- Enota za tehnično reševanje
- Enota za RKB zaščito
- Služba za podporo
- Logistični center
- Regijski center za obveščanje

P - 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P - 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P- 55	Seznam pripadnikov regijske tehnično reševalne enote CZ
P- 56	Seznam pripadnikov regijske enote za RKB izvidovanje
P- 57	Seznam pripadnikov regijske službe za podporo CZ
P- 58	Seznam pripadnikov regijskega logističnega centra
P - 62	Seznam pripadnikov regijskega centra za obveščanje

➤ **Javne službe**

- gasilske enote širšega regijskega pomena – PGD Murska Sobota, PGD Ljutomer, PGD Gornja Radgona
- Nafta - varovanje in požarna varnost d.o.o. Lendava
- Nacionalni veterinarski inštitut – Območna Murska Sobota
- Nacionalni laboratorij za zdravlje, okolje in hrano Maribor
- Veterinarske organizacije
- Komunalne službe
- Izvajalci javne službe ravnanja s trupli živali in drugimi stranskimi proizvodi,
- Javne zdravstvene službe (zoonoze)

<i>P - 7</i>	<i>Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje</i>
<i>P - 11</i>	<i>Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P - 12</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P - 15</i>	<i>Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči</i>
<i>P - 29</i>	<i>Pregled veterinarskih organizacij</i>
<i>P - 52</i>	<i>Podatki o poveljnikih GZ in OGZ ter namestnikih poveljnikov GZ in P - OGZ</i>
<i>P - 402</i>	<i>Pregled javnih služb za prevoz živalskih odpadkov v Pomurju</i>

Za pripravljenost, opremljenost in usposobljenost enot so zadolženi njihovi ustanovitelji. Obveznosti ustanoviteljev so opredeljene v merilih za organiziranje, usposabljanje in opremljanje ter v pogodbah o sofinanciranju enot, ki sodelujejo pri ZRP.

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv (dezinfekcijska sredstva idr.).

<i>P - 8</i>	<i>Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč</i>
<i>D - 3</i>	<i>Načrt organizacije in delovanja državnega/regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve mednarodne pomoči na letališčih</i>
<i>D - 14</i>	<i>Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP</i>

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP),
- stroške usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve, gorivo, mazivo idr.) ter
- stroške dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme.

<i>D - 1</i>	<i>Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR</i>
--------------	---

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih bolezni živali

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja bolezni živali UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja bolezni in cepljenj živali, ki ga predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje. Podatki o rezultatih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od vrste bolezni. O rezultatih navedenih preiskav in opravljenih cepljenjih poročajo veterinarske organizacije s koncesijo in Nacionalni veterinarski inštitut, odvisno od vrste bolezni in skladno s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

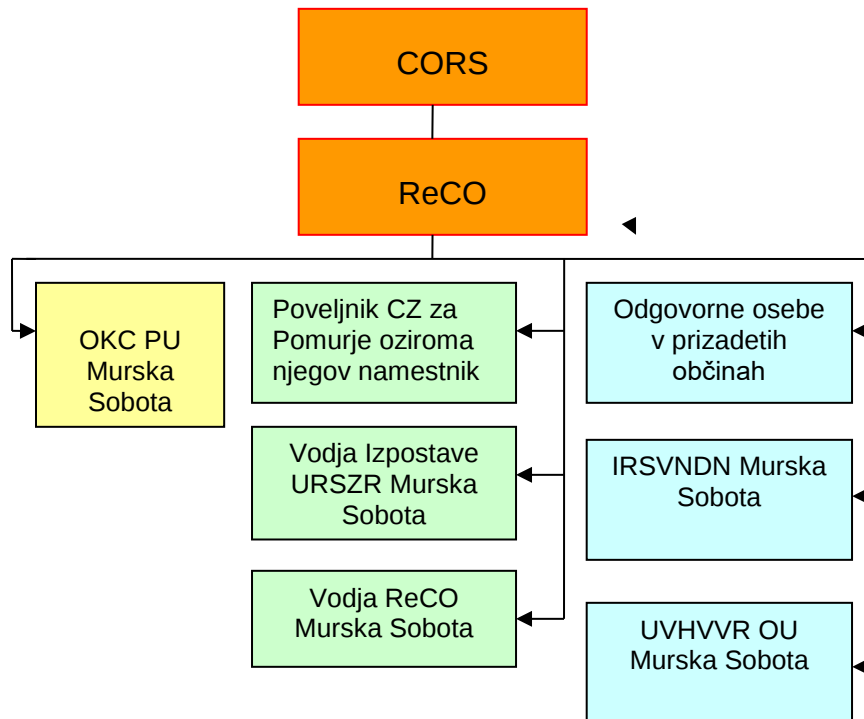
Na področju zdravstvenega varstva živali izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni živali, ki jih predvideva Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, tudi ukrepe, ki jih določajo predpisi za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih bolezni.

Podatki pomembni za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se zbirajo, obdelujejo, posredujejo, uporabljajo in shranjujejo v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18-ZN Org in 117/22), Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 26/08, 28/12 in 42/12) in Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list št. 105/07).

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na območju pomurske regije

ReCO po prejemu obvestila od CORS o pojavu posebno nevarnih bolezni živali obvesti:

- poveljnika CZ za Pomurje oziroma njegovega namestnika,
- vodjo Izpostave URSZR Murska Sobota,
- vodjo ReCO Murska Sobota,
- OKC Policijsko upravo Murska Sobota,
- župana oziroma drugo odgovorno osebo v prizadeti občini,
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Murska Sobota (IRSVNDN Murska Sobota),
- UVHVVR - Območni urad Murska Sobota,
- GEŠP na ogroženem območju,
- PGD na ogroženem območju.

Slika 2. Shema obveščanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

<i>P - 1</i>	<i>Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite</i>
<i>P - 15</i>	<i>Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči</i>
<i>P - 19</i>	<i>Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+</i>
<i>P - 53</i>	<i>Seznam odgovornih oseb za ZRP po občinah</i>
<i>D - 2</i>	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
<i>D - 22</i>	<i>Načrt dejavnosti ReCO Murska Sobota</i>

5.3 Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, na katerem se pojavi posebno nevarna bolezen živali, so pristojne občine. Te preko lokalnih medijev v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB) prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP. Za dodatne informacije prebivalcem lahko občine objavijo posebno telefonsko številko.

O uvedenih ukrepih na zaščitnem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezni pa obvešča prizadete prebivalce OU UVHVVR (LSNB) oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in tudi prek lokalnih sredstev javnega obveščanja. Zato se ob odprtju LSNB objavi tudi telefonska številka za informacije.

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od nevarnosti.

<i>P - 18</i>	<i>Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov</i>
<i>P - 50</i>	<i>Telefonska številka, na kateri lahko državljani dobijo informacije o nesreči</i>

5.4 Obveščanje splošne javnosti

Javnost mora biti o pojavu posebno nevarne bolezni živali obveščena pravočasno in objektivno.

Obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči do aktiviranja državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali za Pomurje izvajajo poveljnik CZ za Pomurje, vodja Izpostave URSZR Murska Sobota v sodelovanju z UVHVVR območni uradom Murska Sobota.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje Štab CZ za Pomurje v sodelovanju z Izpostavo URSZR Murska Sobota in drugimi državnimi organi. Kadar je to potrebno, lahko poveljnik CZ za Pomurje za posredovanje obvestil pooblasti člana Štaba CZ za Pomurje zadolženega za stike z javnostjo, ki obvešča širšo domačo javnost.

Informacijsko dejavnost na tem področju organizira in usklajuje Izpostava URSZR Murska Sobota.

V ta namen, skupaj s poveljnikom CZ za Pomurje:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZavMS, 77/10 – ZSFCJA, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil za javnost pristojni:

- Slovenska tiskovna agencija,
- Radio Slovenija – I. in II. program,
- Televizija Slovenija – I. in II. program,
- lokalni mediji:
 - Murski val,
 - MMR Lendava,
 - Radio Maxi,
 - Studio AS, Kanal 10,
 - Vestnik,
 - Népszerűség.

ReCO izdaja dnevne in izredne informativne biltene, ki so pripravljeni na podlagi sporočil za javnost na državni ravni in vsebujejo podrobnejše informacije.

<i>P - 17</i>	<i>Seznam prejemnikov informativnega biltena</i>
<i>P - 18</i>	<i>Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov</i>
<i>D - 2</i>	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
<i>D - 22</i>	<i>Načrt dejavnosti ReCO Murska Sobota</i>

5.5 Obveščanje dežel in županij sosednjih držav

Za obveščanje in izmenjavo podatkov s sosednjimi državami se ravna v skladu z navodilom za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah ter v skladu s sklenjenimi meddržavnimi sporazumi o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Na podlagi dogovora stalne slovensko-madžarske mešane komisije za izvajanje sporazuma o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter na podlagi dogovorov meddržavnih mešanih komisij Republike Slovenije, Republike Avstrije, Republike Madžarske in Republike Hrvaške, za izvajanje sporazuma o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, se o nesreči obveščajo obmejna madžarska županija Vas in Zala, avstrijski deželi Gradiščanska in Štajerska ter hrvaška županija Medžimurska – seveda odvisno od lokacije nesreče in morebitnega čezmejnega vpliva.

Obveščanje obmejnih županij in dežel sosednjih držav poteka preko ReCO Murska Sobota, kateri posreduje sporočila (e-sporočila, telefaks idr.) kontaktnim organom in službam sosednjih županij in dežel.

To obveščanje ne nadomešča obveščanja, ki je v pristojnosti države.

<i>P - 16</i>	<i>Pregled kontaktnih organov drugih držav in mednarodnih organizacij, dežel in županij sosednjih držav</i>
<i>D - 18</i>	<i>Vzorec obrazca za obveščanje dežel in županij sosednjih držav</i>

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Aktiviranje izvede Izpostava URSZR Murska Sobota preko ReCO Murska Sobota. Glede na zahteve prizadetih občin poveljnik CZ za Pomurje sprejme odločitev o aktiviranju regijskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali. Kar pomeni tudi aktiviranje regijskih služb pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP ter uporabo regijskih sil in sredstev za ZRP.

6.2 Aktiviranje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti, aktivira in poziva Izpostava URSZR Murska Sobota v sodelovanju z ReCO Murska Sobota na predlog poveljnika CZ za Pomurje, ki urejajo tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske (SV) lahko da poveljnik CZ RS na podlagi lastne odločitve ali na predlog župana, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika, regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika. Po odločitvi Vlade RS (v nujnih primerih odloča minister za obrambo) posreduje CORS zahtevo oziroma odločitev v ZOC. Na podlagi izdanega ukaza načelnika Generalštaba SV (GŠSV) izvede poveljnik sil SV aktiviranje ustreznega poveljstva, enote ali službe SV.

V primeru aktiviranja Veterinarske enote SV (skupina AVIN) ta deluje v žarišču bolezni in strokovno izvaja naloge in ukrepe, ki jih je določila UVHVVR (DSNB). Skupina AVIN lahko pokriva eno večje žarišče (farma, vas) oziroma dve manjši žarišči, ki sta med seboj oddaljeni največ 5–10 km.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se regijske sile za ZRP, ki odidejo na okužena in ogrožena območja, zberejo na svojih zbirališčih ter se po potrebi dodatno opremijo. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja se določi njihovo delovišče in izda delovni nalog.

Načini in postopki aktiviranja sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v pomurski regiji so opredeljeni v dodatku D – 64 Načrt obveščanja in aktiviranja regijskih enot, služb in organov Civilne zaščite za Pomurje, po katerem se v tem primeru tudi izvajajo postopki aktiviranja.

<i>P - 1</i>	<i>Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite</i>
<i>P - 5</i>	<i>Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč</i>
<i>P - 12</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P - 24</i>	<i>Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju</i>
<i>P - 55</i>	<i>Seznam pripadnikov regijske tehnično reševalne enote CZ</i>

<i>P - 56</i>	<i>Seznam pripadnikov regijske enote za RKB dekontaminacijo</i>
<i>P - 57</i>	<i>Seznam pripadnikov regijske službe za podporo CZ</i>
<i>P - 58</i>	<i>Seznam pripadnikov regijskega logističnega centra</i>
<i>P - 62</i>	<i>Seznam pripadnikov regijskega centra za obveščanje</i>
<i>D - 2</i>	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
<i>D - 14</i>	<i>Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP</i>
<i>D - 15</i>	<i>Vzorec delovnega naloga</i>
<i>D - 22</i>	<i>Načrt dejavnosti</i>
<i>D - 64</i>	<i>Načrt obveščanja in aktiviranja regijskih enot, služb in organov Civilne zaščite za Pomurje</i>

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Zahteve po pomoči iz pomurskih občin se zbirajo na nivoju regije in se dostavijo URSZR (poveljniku CZ RS). Po odobritvi materialne in finančne pomoči regijske sile in Izpostava URSZR Murska Sobota sodelujejo pri pripravi, prevozu in razdeljevanju sredstev na prizadetem območju.

Poveljnik CZ RS na zahtevo regijskega poveljnika CZ presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. O uporabi materialnih sredstev, ki so last Zavoda RS za blagovne rezerve (v nadaljevanju državne blagovne rezerve), za pomoč prizadetim ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali odloča Vlada RS, in sicer na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo. Pobudo za uporabo in nadomestitev blagovnih rezerv lahko ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo podajo naslednji organi iz razlogov, ki izhajajo z njihovega področja dela:

- ministrstvo, pristojno za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ministrstvo, pristojno za notranje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano;
- ministrstvo, pristojno za energetiko;
- ministrstvo, pristojno za zdravje;
- ministrstvo, pristojno za promet;
- ministrstvo, pristojno za infrastrukturo.

V okoliščinah, ko so ogrožena življenja ali premoženje ali kadar iz okoliščin izhaja, da bi lahko nastala večja premoženjska, okoljska ali gospodarska škoda, o uporabi in nadomestitvi blagovnih rezerv brez pooblastila Vlade s sklepom določi minister, pristojen za gospodarstvo.

Materialna pomoč države ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti ali je primanjkuje (gradbena mehanizacija, električni agregati idr.);
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi;
- pomoč v zagotavljanju sredstev za razkuževanje;
- pomoč v finančnih sredstvih.

<i>P - 6</i>	<i>Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč</i>
--------------	---

6.4 Mednarodna pomoč

Za mednarodno pomoč lahko zaprosi Vlada RS ali poveljnik CZ RS v primeru, da potreb ni mogoče zadovoljiti z lastnimi sredstvi.

Mednarodno pomoč usklajuje URSZR in lahko glede na potrebe obsega:

- storitve strokovnjakov,
- pomoč reševalnih enot in služb ter
- zaščitno in reševalno opremo.

Na nivoju regije bo potekalo sprejemanje mednarodne pomoči ter razdeljevanje pomoči prizadetim območjem, ki bi prihajala v RS po cestah in železnici.

Za organizacijo in pomoč pri sprejemanju mednarodne pomoči, ki prispe v RS z letali, in nadaljnjo dostavo mednarodne pomoči v ustrezne logistične centre ali neposredno na prizadeto območje so pristojne izpostave URSZR Kranj, Maribor in Brežice.

<i>P - 8</i>	<i>Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč</i>
<i>D - 3</i>	<i>Načrt organizacije in delovanja državnega/regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve mednarodne pomoči na letališčih</i>
<i>D - 14</i>	<i>Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP</i>

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira ter izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

7.1 Organi in njihove naloge na regijski ravni

Organi in njihove naloge na regijski ravni so:

➤ Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje Murska Sobota

- izdelava oceno ogroženosti in regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v Pomurju
- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- organizira komunikacijski sistem za delovanje državnih (regijskih) sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ za Pomurje in Štaba CZ za Pomurje,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju državnih (regijskih) sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesrečah in drugih dogodkih
- operativno ureja pomoč s strani državnega nivoja,
- operativno ureja pomoč obmejnih županij in dežel sosednjih držav v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč ter
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 2	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
D - 22	<i>Načrt dejavnosti</i>

➤ Poveljnik CZ za Pomurje

- sprejme regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v Pomurju
- odloča o aktiviranju regijskega načrta za zaščito in reševanje
- operativno-strokovno vodi dejavnost CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz regijske pristojnosti,
- usklajuje operativne ukrepe in dejavnosti služb in organov ministrstev ter drugih državnih organov na regijskem nivoju,
- daje mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic nesreč,
- usmerja dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe,
- odloča o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- vodi regijske sile za zaščito reševanje in pomoč,
- določa vodjo intervencije
- zahteva pomoč s strani državnega nivoja

- operativno ureja pomoč iz obmejnih županij in dežel sosednjih držav v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč,
- obvešča poveljnika CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju ter
- nadzoruje izvajanje nalog - spremlja stanje za prizadetem območju
- usmerja dejavnost za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje na prizadetem območju
- prekliče izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog za ZRP,
- vodi pripravo končnega poročila o nesreči in ga predlaga v sprejem Štabu CR RS ter
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

➤ **Štab Civilne zaščite za Pomurje**

Organizira ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v pomurski regiji naslednje delovne procese:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz regijske pristojnosti,
- zagotavlja informacijsko podporo,
- zagotavljanje logistične podpore regijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- nudenje pomoči občinskim organom vodenja ter občinskim silam zaščite, reševanja in pomoči,
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev in
- druge naloge iz svoje pristojnosti.

➤ **Ministrstva**

Pristojnosti posameznih ministrstev za opravljanje nalog, ki so pomembne za odpravljanje posledic pojava posebno nevarnih bolezni živali so opredeljene v načrtih dejavnosti posameznih ministrstev oz. njihovih izpostav v pomurski regiji. Načrti dejavnosti ministrstev in njihovih regijskih izpostav se nahajajo v mapi **Dodatki k regijskim načrtom zaščite in reševanja**.

D - 22	Načrt dejavnosti
--------	------------------

➤ **Policijska uprava Murska Sobota**

- varuje življenje ljudi, premoženja ter vzdržuje javni red na prizadetem območju,
- zavaruje območje pojava posebno nevarnih bolezni živali,
- nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture ter omogoča interveniranje silam za ZRP,
- sodeluje z drugimi organizacijskimi enotami ministrstva in drugimi državnimi organi, zlasti še s centri za obveščanje,
- sprejema ukrepe za ustrezno varovanje državne meje in opravlja mejne kontrole,
- sodeluje z uradnim veterinarjem pri omejitvi prometa z živalmi, prepovedi gibanja živali in oseb na okuženem območju ter pri izvajanju drugih ukrepov, ki jih določa Zakon o veterinarskih merilih skladnosti,
- zagotavlja pomoč pri preprečevanju širjenja in zatiranju bolezni živali, ko to odredi Vlada RS,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 22	Načrt dejavnosti
--------	------------------

➤ **Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Murska Sobota**

- odreja ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni in nadzoruje izvajanje odrejenih ukrepov;
- izdaja obvezna navodila uradnim veterinarjem UVHVVR in veterinarskim organizacijam;
- pripravlja obvestila in informacijsko gradivo za javnost;
- spremlja gibanja bolezni živali v državi in tujini ter obvešča vse zainteresirane javnosti v Sloveniji in tujini;
- obvešča Evropsko komisijo, druge države in WOAH;
- ob pojavu epizootije in v drugih izrednih razmerah daje posebne strokovne ter druge naloge veterinarskim delavcem in veterinarskim organizacijam;
- obvešča in sodeluje z Ministrstvom za zdravje ob pojavu zoonoz;
- pripravi predloge za sanacijo okolja;
- v prostorskih planih načrtuje mesta zakopa ali sežiga živalskih stranskih proizvodov, če niso načrtovana, jih po potrebi določi;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

➤ **Nevladne organizacije**

Rdeči križ Slovenije - območna združenja RK, Slovenska Karitas, Evangeličanska humanitarna organizacija – EHO podpornica, občinske gasilske zveze, prostovoljna gasilska društva, kinologi, potapljači, taborniki, skavti ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanja in pomoč izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije zaščite, reševanja in pomoči na podlagi odločitve poveljnika CZ za Pomurje.

7.2 Operativno vodenje

Operativno strokovno vodenje sil za ZRP izvajajo poveljniki CZ, ki jim pri delu pomagajo štabi CZ, vodje intervencij in vodje reševalnih enot.

Dejavnosti za zaščito in reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ občine v sodelovanju z UVHVVR (LSNB). Glede na zahteve UVHVVR (LSNB), poveljnik CZ občine zagotovi izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. V izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP (predvsem razkuževanje) vključi tudi gasilske enote občine skladno z načrti.

Poveljnik CZ za Pomurje in poveljnik CZ RS spremljata stanje na okuženem in ogroženem območju ter na zahtevo poveljnika CZ občine organizirata potrebno pomoč iz pomurske regije oziroma države.

Če pojav posebno nevarne bolezni živali **prizadene več občin na območju pomurske regije**, organizira in vodi dejavnosti zaščite in reševanja poveljnik CZ za Pomurje.

Če pa pojav posebno nevarne bolezni živali prizadene območje **dveh ali več regij**, vodi in organizira naloge ZRP poveljnik CZ RS skladno s svojimi pristojnostmi ter pooblastili Vlade RS in v sodelovanju z UVHVVR (DSNB). V dejavnosti se vključijo tudi ministrstva skladno z odločitvami poveljnika CZ RS oziroma Vlade RS.

Na podlagi napovedi poteka nesreče in ocene situacije, ki jo pripravi UVHVVR (DSNB), določi poveljnik CZ za Pomurje zaščitne ukrepe ter naloge ZRP. Štab CZ za Pomurje, ki ga po odločitvi skliče poveljnik CZ za Pomurje v popolni ali operativni sestavi, zaseda na sedežu Izpostave URSZR Murska Sobota, Cankarjeva 75, Murska Sobota oziroma po odločitvi tudi na drugi lokaciji.

Pristojni poveljnik CZ oziroma vodja intervencije zagotavlja ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območjih nesreče (intervencije), in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

<i>D - 2</i>	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
<i>D - 22</i>	<i>Načrt dejavnosti</i>

7.3 Organizacija zvez

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s pomočjo naslednjih storitev oziroma zvez:

- storitve:

- intranet zaščite in reševanja ter
- elektronska pošta;

- zveze:

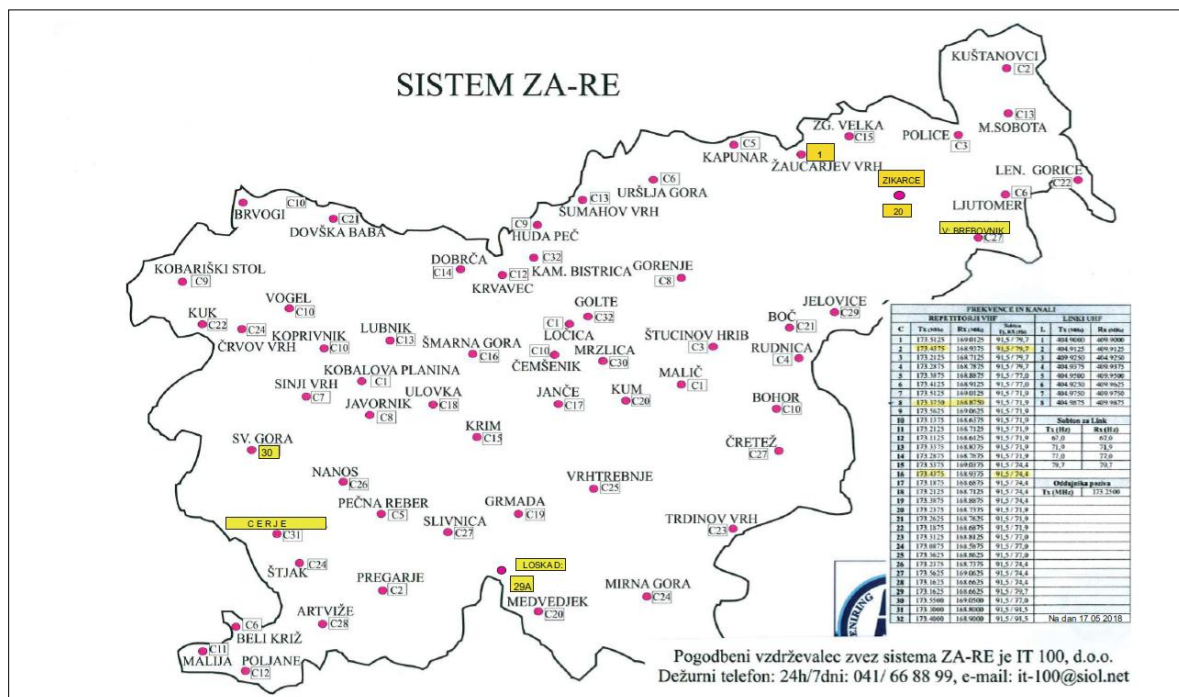
- radijske zveze (ZA-RE, ZA-RE DMR in ZA-RE PLUS),
- satelitske zveze za prenos podatkov mobilnih enot,
- paketni radio za prenos podatkov Zveze radioamaterjev Slovenije in druge zveze Zveze radioamaterjev Slovenije,
- sistem javne stacionarne telefonije,
- mobilna telefonija,
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
- internet,
- telefaks.

Pri vodenju dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah se uporablja **sistem zvez zaščite in reševanja** (ZARE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Sistem ZARE je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Telekomunikacijsko središče tega sistema je ReCO Murska Sobota, do katerega se uporabniki lahko povezujejo le z uporabo **repetitorjev** na kanalih 02 Kuštanovci, 03 Police, 06 Ljutomer, 13 Murska Sobota in 22 Lendava in preko katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme. Uporabljajo ga tako organi vodenja zaščite, reševanja in pomoči, enote in službe Civilne zaščite, gasilci, potapljači, upravni organi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter ostale službe in organizacije, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja.

Ob morebitnem izpadu repetitorja, se posreduje CORS zahtevo po postavitvi mobilnega repetitorja.

Za neposredno vodenje intervencije na terenu se uporabljajo simpleksni kanali, ki jih dodeli ReCO Murska Sobota.

Vir: URSZR, 2018

Slika 3: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi **podsystem osebnega klica** (pozivniki oziroma pagerji). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Murska Sobota. Če bi bilo potrebno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

P – 19	Radialski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 22	Načrt dejavnosti

8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (DSNB ali LSNB), odredi pa poveljnik CZ za Pomurje.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB).

Možni načini so:

- odvoz v predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilerija),
- zakopavanje,
- sežig.

Maksimalna kapaciteta predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 je 200 t/dan. Količina živalskih stranskih proizvodov, ki jih obrat dnevno predela, pa trenutno dosega približno 50 odstotkov maksimalne kapacitete. Obstaja pa tudi možnost začasne uporabe in prekategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo ostalih živalskih stranskih proizvodov, ki jih je treba neškodljivo odstraniti ob pojavu bolezni.

Kadar kapacitete predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 ne bi zadoščale potrebam po uničenju živalskih trupel ter drugih živalskih stranskih proizvodov, se lahko skladno s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti določijo drugi načini odstranjevanja z zakopom ali sežigom.

8.1.1.1 Določitev lokacij za zakop ali sežig živalskih trupel

Pri izboru lokacije je treba upoštevati določbe člena 19(1)(e) Uredbe (ES), št. 1069/2009, in Poglavje III Priloge VI Uredbe 142/2011/EU.

8.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel

Za ureditev mest za zakop in sežig živalskih trupel so pristojne občine. Ta naloga vsebuje izkop in pripravo grobišč ter pripravo materiala za sežiganje po navodilih UVHVVR.

Sežig kot način neškodljivega odstranjevanja trupel se uporablja le, kadar ni mogoč odvoz v predelovalni obrat in ko tudi zakopavanje trupel ni možno. Odločitev o tem sprejme UVHVVR (DSNB). O sežigu je treba obvesti lokalne oblasti in gasilsko enoto, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, na katerem bo opravljen sežig.

Sile za ZRP po potrebi sodelujejo pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel (gasilske enote). Občine pa v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) v svojih načrtih zaščite in reševanja načrtujejo gradbena podjetja, ki bodo sodelovala pri izkopu mest za zakop.

<i>D- 404</i>	<i>Navodilo za sežig živalskih trupel</i>
<i>P - 11</i>	<i>Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P - 12</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P- 61</i>	<i>Pregled ekip za prvo veterinarsko pomoč v regiji</i>

8.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga

Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavnim postopkom poklicati Veterinarsko higiensko službo, ki je organizirana v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Ob večjih poginih oziroma usmrčitvah lahko izjemoma opravi odvoz trupel živali neposredno iz gospodarstev tudi izvajalec javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi, če so ta ustrezno opremljena za nalaganje trupel na kraju pogina ali usmrčitve.

<i>P - 402</i>	<i>Pregled javnih služb za prevoz živalskih odpadkov v Pomurju</i>
----------------	--

8.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč. Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel so odgovorni pristojni območni uradi UVHVVR. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisije (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi pristojne gasilske organizacije (te svetujejo glede izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže).

<i>D- 404</i>	<i>Navodilo za sežig živalskih trupel</i>
<i>P - 11</i>	<i>Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P - 12</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>

8.1.1.5 Vloga pomurske regije pri izvajanju zaščitnih ukrepov

Pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči je glavna vloga regije na povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti med lokalnimi skupnostmi, drugimi organi in službami regijskega pomena in državnim nivojem (URSZR).

Koordinacija aktivnosti in izvajanja nalog zaščite in reševanja se izvaja predvsem z LSNB, Veterinarsko inšpekcijo - Enota Murska Sobota, UVHVVR - območnim uradom Murska Sobota ter regijskimi enotami CZ.

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

Naloge tehničnega reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so:

- sodelovanje pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) na državnih mejah in na okuženem območju glede na potrebe,
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel,
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel,
- dekontaminacija ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov, dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju).

Te naloge opravljajo službe za prevoz živalskih odpadkov in ravnanje z njimi, komunalne organizacije ter gradbena podjetja z ustrezno mehanizacijo, tehnično reševalne enote CZ in gasilske enote.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se lahko po potrebi aktivirajo tudi občinske in regijske enote za RKB zaščito ter ustrezne enote SV, ki nudijo pomoč pri izvajanju dekontaminacije.

<i>P - 7</i>	<i>Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje</i>
<i>P – 10</i>	<i>Pregled gradbenih organizacij</i>
<i>P - 11</i>	<i>Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P- 12</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P- 55</i>	<i>Seznam pripadnikov regijske enote za tehnično reševanje</i>
<i>P- 57</i>	<i>Seznam pripadnikov regijske službe za podporo</i>
<i>P- 58</i>	<i>Seznam pripadnikov regijskega logističnega centra</i>

8.2.2 Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Navedene naloge izvajajo ekipe za prvo veterinarsko pomoč, organizirane v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo s farmsko vzrejo živine ter imajo najmanj 200 glav živine v turnusu oziroma temu primerljivo drugo farmsko proizvodnjo.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali sodelujejo pri izvajanju ukrepov delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarskih organizacij.

<i>P – 61</i>	<i>Pregled ekip za prvo veterinarsko pomoč v Pomurju</i>
---------------	--

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali morajo imetniki živali v okviru osebne in vzajemne zaščite izvajati ukrepe za preprečevanje ter ublažitev tveganj za zdravje in življenje ter premoženje posameznika. Zato se morajo usposobiti za uporabo osebnih zaščitnih sredstev, obvladati osnove prve pomoči in prve veterinarske pomoči, seznaniti se morajo s sredstvi za razkuževanje ter njihovo uporabo. Poleg tega si morajo priskrbeti najnujnejša osebna zaščitna sredstva in potrebščine za osebno ter vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne ter vzajemne zaščite ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali skrbi lokalna skupnost (na primer pozivajo prebivalce, da upoštevajo napotke veterinarskih služb, zdravstvene službe itn.), UVHVVR (LSNB) pa občanom svetuje pri izvajanju določenih ukrepov. Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja. Za njihovo osveščanje skrbijo UVHVVR in veterinarske službe. Ukrepi za zaščito zdravja ljudi so v pristojnosti zdravstva.

D - 451	<i>Navodilo prebivalcem ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih</i>
---------	--

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

ZAŠČITNO OBMOČJE	območje s polmerom najmanj 3 km okrog okuženega gospodarstva,
OGROŽENO OBMOČJE	območje s polmerom najmanj 10 km okrog okuženega gospodarstva in obdaja okuženo območje
CORS	Center za obveščanje RS
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita republike Slovenije
DSNB	Državno središče za nadzor bolezni
LSNB	Lokalno središče za nadzor bolezni
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NVI	Nacionalni veterinarski inštitut
OKC UPS GPU	Operativno-komunikacijski center, Uprava za policijske specialnosti, Generalna policijska uprava
OU UVHVVR	Območni urad UVHVVR
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB-zaščita	radiološka, kemična in biološka zaščita
RS	Republika Slovenija
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
UKOM	Urad Vlade RS za komuniciranje
UVHVVR	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VHS	Veterinarska higienska služba
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZOC	Združeni operativni center SV
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč
WOAH	Svetovna organizacija za zdravje živali

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

št. priloge	Ime priloge
P - 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P - 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P - 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P - 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P - 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P - 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P - 10	Pregled gradbenih organizacij
P - 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P - 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P - 16	Pregled kontaktnih organov drugih držav in mednarodnih organizacij, dežel in županij sosednjih držav
P - 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P - 18	Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P - 19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
P - 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P - 29	Pregled veterinarskih organizacij
P - 50	Telefonska številka, na kateri lahko državljani dobijo informacije o nesreči
P - 52	Podatki o poveljnikih GZ in OGZ ter namestnikih poveljnikov GZ in P - OGZ
P - 53	Seznam odgovornih oseb za ZRP po občinah
P - 55	Seznam pripadnikov regijske tehnično reševalne enote CZ
P - 56	Seznam pripadnikov regijske enote za RKB dekontaminacijo
P - 57	Seznam pripadnikov regijske službe za podporo CZ
P - 58	Seznam pripadnikov regijskega logističnega centra
P - 61	Pregled ekip za prvo veterinarsko pomoč v regiji
P - 62	Seznam pripadnikov regijskega centra za obveščanje

11.2 Posebne priloge

št. priloge	Ime priloge
P - 400	Pregled večjih živinorejskih gospodarstev v pomurski regiji
P - 402	Pregled javnih služb za prevoz živalskih odpadkov v Pomurju
P - 452	Sklep o sprejemu načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Pomurju
P - 456-1	Seznam organov, služb, organizacij in oseb seznanjenih z načrtom zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Pomurju

11.3 Skupni dodatki

št. dodatka	Ime dodatka
<i>D - 1</i>	<i>Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR</i>
<i>D - 2</i>	<i>Načrt URSZR/izpostave/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ RS/izpostave/občine</i>
<i>D - 3</i>	<i>Načrt organizacije in delovanja državnega/regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve mednarodne pomoči na letališčih</i>
<i>D - 4</i>	<i>Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči</i>
<i>D - 14</i>	<i>Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP</i>
<i>D - 15</i>	<i>Vzorec delovnega naloga</i>
<i>D - 18</i>	<i>Vzorec obrazca za obveščanje dežel in županij sosednjih držav</i>
<i>D - 19</i>	<i>Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči</i>
<i>D - 20</i>	<i>Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP</i>
<i>D - 22</i>	<i>Načrt dejavnosti</i>
<i>D - 64</i>	<i>Načrt obveščanja in aktiviranja regijskih enot, služb in organov Civilne zaščite za Pomurje</i>

11.4 Posebni dodatki

št. dodatka	Ime dodatka
<i>D - 401</i>	<i>Vloga, naloge in sestava lokalnega središča za nadzor bolezni - LSNB</i>
<i>D - 404</i>	<i>Navodilo za sežig živalskih trupel</i>
<i>D - 451</i>	<i>Navodilo prebivalcem ob posebno nevarnih boleznih živali</i>